

Sygn. akt I C 55/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2022r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 marca 2022r. w Kaliszu

sprawy z powództwa **Z. Z. (PESEL (...))**

przeciwko pozwanemu **Towarzystwu (...) S.A. z/s w W. (KRS (...))**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z/s w W. na rzecz powódki Z. Z. kwotę 10.433,84zł (dziesięć tysięcy czterysta trzydzieści trzy złote 84/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

- od kwoty 6.000,00zł (sześć tysięcy złotych 00/100) od dnia 30 listopada 2018r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 400,00zł (czterysta złotych 00/100) od dnia 30 listopada 2018r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 130,00zł (sto trzydzieści złotych 00/100) od dnia 30 listopada 2018r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 150,00zł (sto pięćdziesiąt złotych 00/100) od dnia 30 listopada 2018r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 150,00zł (sto pięćdziesiąt złotych 00/100) od dnia 12 stycznia 2019r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 200,00zł (dwieście złotych 00/100) od dnia 15 stycznia 2019r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 3,84zł (trzy złote 84/100) od dnia 12 lutego 2019r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1.700,00zł (jeden tysiąc siedemset złotych 00/100) od dnia 5 stycznia 2019r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1.700,00zł (jeden tysiąc siedemset złotych 00/100) od dnia 15 marca 2019r. do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z/s w W. tytułem części nieuiszczonych wydatków kwotę 1.070,35zł (jeden tysiąc siedemdziesiąt złotych 35/100),

4. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z/s w W. na rzecz powódki Z. Z. kwotę 2.354,78zł (dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt cztery złote 78/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami w wysokości w stosunku rocznym odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 55/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 stycznia 2021r. powódka Z. Z. skierowała do tut. Sądu żądania zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z/s w W. łącznej kwoty 15.433,84zł, i tak tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 27 września 2018r. kwotę 11.000,00zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 30 listopada 2018r. do dnia zapłaty oraz kwoty 4.433,84zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot 400,00zł, 130,00zł, 150,00zł, 150,00zł, 200,00zł, 3,84zł, 1.700,00zł i 1.700,00zł odpowiednio od dnia 30 listopada 2018r., 5, 12 i 15 stycznia 2019r. 12 lutego i 15 marca 2019r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że w dniu 27 września 2018r poruszała się pojazdem m – ki P. o nr rej. (...) w K. ul. (...) w kierunku Placu (...). Nagle z drogi podporządkowanej wyjechała kierująca pojazdem m – ki S. o nr rej. (...), która chcąc skręcić w lewo nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu powódce doprowadzając do zderzenia się aut, ich uszkodzenia oraz powstania uszczerbku na zdrowiu powódki. Na skutek siły zderzenia w pojeździe powódki aktywowały się poduszki powietrzne. Na miejscu wypadku interwencję przeprowadził patrol policji.

Powódka tego samego dnia była konsultowana w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K., gdzie udzielono jej ambulatoryjnej pomocy medycznej.

Sprawca zdarzenia w chwili wypadku objęty był ochroną ubezpieczeniową z tytułu odpowiedzialności cywilnej w towarzystwie pozwanego.

U powódki rozpoznano bóle grzbietu.

Po opuszczeniu szpitala powódce zlecono przyjmowanie środków farmakologicznych oraz kontrolę w poradni specjalistycznej. Powódka rozpoczęła i kontynuowała leczenie ortopedyczne oraz poddała się zabiegom fizjoterapeutycznym. Ponadto powódka konsultowała się psychiatrycznie i psychologicznie.

Powódka nadal odczuwa negatywne skutki zdarzenia.

Powódka podniosła, że w związku z leczeniem i rehabilitacją poniosła koszty leczenia w wysokości 4.433,84zł.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody w celu przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjne w ramach którego przyznał powódce kwotę po 1.050,00zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 494,86zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

W odpowiedzi na pozew pozwany Towarzystwo (...) S.A. z/s w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego kwalifikowanego pisma procesowego pozwany wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego ustalił rodzaj, charakter i rozległość uszkodzeń ciała i uszczerbku na zdrowiu powódki oraz zasadność i celowość poniesionych przez nią kosztów leczenia oraz rehabilitacji i innych wydatków oraz przyznał zadośćuczynienie w wysokości 1.050,00zł, które odpowiada rozmiarom krzywdy powódki i je rekompensuje w całości, a ponadto uznał za zasadne z tytułu zwrotu kosztów leczenia powódki przyznanie jej odszkodowania w wysokości 494,86zł.

Sąd Rejonowy ustalił, następujący stan faktyczny.

W dniu 27 września 2018r. ok. godz. 10:00 w K. w obszarze skrzyżowania ul. (...) kierująca pojazdem m – ki S. o nr rej. (...) wytworzyła stan niebezpieczeństwa w ruchu drogowym, w ten sposób, że włączając się do ruchu z drogi podporządkowanej nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu powódce Z. Z. prowadzącej samochód m – ki P. o nr rej. (...), co doprowadziło do zderzenia aut, ich uszkodzenia oraz obrażeń ciała powódki.

W czasie zdarzenia powódka posiadała zapięte pasy bezpieczeństwa.

Na miejsce zdarzenia skierowano patrol policji.

(zaświadczenie o zdarzeniu drogowym k. 11, oświadczenie k. 12, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd. k. 73, zeznania świadka A. K. k. 120-120v 00:03:40-00:12:46, przesłuchanie powódki Z. Z. k. 104v 00:07:10-00:26:18)

Po wypadku powódka udała się do Wojewódzkiego Szpitala (...) w K., gdzie udzielono jej ambulatoryjnej pomocy medycznej.

U powódki rozpoznano stan po urazie komunikacyjnym – bóle grzbietu.

U powódki zastosowano leczenie farmakologiczne oraz zlecono kontrolę u lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

Powódka kontynuowała leczenie specjalistyczne u lekarzy ortopedy, psychiatry i psychologa oraz usprawniające, a także zażywała leki.

Lekarz ortopeda stwierdził u powódki uraz odcinka C kręgosłupa typu „smągnięcia biczem” oraz uraz odcinka L-S.

Powódka nadal odczuwa negatywne skutki zdarzenia w obszarze zdrowia fizycznego i psychicznego.

W związku z wypadkiem powódka korzystała ze zwolnień od pracy zawodowej.

(karta porady ambulatoryjnej k. 13, historia choroby k. 14, 17, 19, 22-25, zaświadczenia k. 15-16, 21, 26, skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne k. 18, 20, karta zabiegów fizjoterapeutycznych k. 27, 28, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd. k. 73, inf. NFZ k. 86-90, przesłuchanie powódki Z. Z. k. 104v 00:07:10-00:26:18)

W obszarze następstw ortopedycznych zdarzenia drogowego z dnia 27 września 2018r. powódka doznała obrażeń w postaci urazu odcinka C kręgosłupa typu „smągnięcia biczem” i urazu odcinka L-S. U powódki zastosowano klasyczne zasady leczenia obrażeń pourazowych.

Obrażenia organizmu powódki na skutek urazu z dnia 27 września 2018r. nie doprowadziły do tzw. uszczerbku na zdrowiu z powodu dysfunkcji narządów ruchów.

(opinia biegłego ortopedy k. 125-128, 148)

Z punktu widzenia psychiatrycznego u powódki na skutek zdarzenia z dnia 27 września 2018r. wystąpiły nieznacznie nasilone zaburzenia adaptacyjne pod postacią krótkiej reakcji depresyjnej.

Charakter, poziom nasilenia zaburzeń i czas ich trwania nie uprawnia do orzekania z tego tytułu trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym.

Poziom nasilenia i charakter dolegliwości był nieznaczny i nie spowodował u powódki istotnych zaburzeń w funkcjonowaniu.

Zdarzenie z dnia 27 września 2018r. nie będzie miało negatywnych następstw, co do stanu psychicznego powódki w przyszłości.

Zastosowane leczenie farmakologiczne było celowe i pozwoliło na szybsze ustąpienie dolegliwości.

(opinia sądowo – psychiatryczna k. 164-172)

Powódka, w wyniku zdarzenia, poza szkodą na osobie poniosła również wydatki z tytułu kosztów leczenia w wysokości 4.433,84zł.

(faktury k. 52-59, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd. k. 73)

W momencie zdarzenia sprawca wypadku posiadał zawartą z pozwanym Towarzystwem (...) S.A. z/s w W. umowę odpowiedzialności cywilnej z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody na osobie i mieniu w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów. Postępowanie szkodowe zostało zarejestrowane pod numerem (...) -03.

W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe i przy ustaleniu uszczerbku na zdrowiu powódki w łącznym rozmiarze 2% decyzjami z dnia 21 listopada, 5 i 17 grudnia 2018r. oraz 18 stycznia, 25 lutego i 1 marca 2019r. i 4 sierpnia 2020r. przyznał powódce zadośćuczynienie w kwocie 1.050,00zł oraz zwrot wydatków z tytułu poniesionych kosztów leczenia w łącznej wysokości 494,86zł oraz odmówił wypłaty dalszych kwot pieniężnych tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania.

(zgłoszenie roszczeń k. 29-32, wezwanie do zapłaty k. 33-34, 35, 36-37, 38, 39-40, odwołanie k. 41, decyzja k. 42-43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, zaoczna ocena uszczerbku na zdrowiu k. 50-51, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd. k. 73)

Sąd uznał za przydatne do ustalenia stanu faktycznego opinie sporządzone przez biegłych ortopedę i psychiatrę albowiem są one pełne, jasne, zrozumiałe, wyczerpujące i kompleksowe oraz wewnętrznie spójne. Biegli w poszczególnych opiniach udzielili odpowiedzi na wszystkie postawione w tezach dowodowych pytania, sformułowania zawarte w treści każdej z opinii pozwalają na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów oraz sposobu dochodzenia do nich, a ponadto biegli przedstawili metody badawcze, materiał badawczy, na którym się oparli. Wnioski końcowe każdej z opinii są zwięzłe i precyzyjne, a ponadto wnioski opinii są logiczne i znajdują oparcie w przeprowadzonych przez biegłych badaniach i nie budzą zastrzeżeń, co do ich trafności w porównaniu z podanym w opinii materiałem badawczym.

Ponadto biegły ortopeda w sposób fachowy i rzeczowy ustosunkował się również do wszystkich zarzutów skierowanych w stosunku do opinii wypowiadając się szczegółowo w obszarze każdego zastrzeżenia odwołując się przy tym do dokumentarnego materiału dowodowego oraz reguł postępowania przy sporządzaniu takiego typu operatów.

Podnoszone przez stronę powodową uwagi należy w tych warunkach uznać jedynie za polemikę z prawidłowo i właściwie sporządzonymi dokumentami procesowymi i nie stanowią podstawy do reformacji albo odrzucenia czy to w całości lub w części tak przeprowadzonych w postępowaniu rozpoznawczym czynności procesowych.

Sąd ocenił i skonfrontował również przedmiotowy dokument urzędowy przez pryzmat opinii prywatnej sporządzonej na zlecenie pozwanego na potrzeby postępowania likwidacyjnego, gdzie lekarz opiniujący stwierdził u powódki w związku z zaistnieniem zdarzenia trwały uszczerbek na zdrowiu w rozmiarze 2,0%, co wobec braku kwestionowania tej konstatacji w toku procesu przez strony należy uznać za okoliczność bezsporną.

Wobec powyższego, pomimo że ortopedyczna opinia sądowa nie stwierdza trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu powódki w związku z wypadkiem jakiemu uległa, to mając na uwadze okoliczności zdarzenia, rodzaj i charakter o rozmiar uszczerbku na zdrowiu powódki, zakres jej cierpień fizycznych i psychicznych, proces leczenia i rehabilitacji, czas trwania i jego rezultaty oraz obecny stan zdrowia powódki, należy uznać za miarodajny ustalony przez pozwanego trwały uszczerbek na zdrowiu powódki pozostający w związku ze zdarzeniem szkodowym w rozmiarze 2,0%.

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w postępowaniu albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Na podstawie art. 436 § 1 kc odpowiedzialność przewidzianą w art. 435 kc ponosi samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody, natomiast według reguły określonej w art. 436 § 2 kc w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Również tylko na zasadach ogólnych osoby te są odpowiedzialne za szkody wyrządzone tym, których przewożą z grzeczności.

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2022.621 – j.t.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W sytuacji gdy wypadek komunikacyjny polegał na zderzeniu się dwóch pojazdów będących w ruchu, prawną podstawę orzekania o odpowiedzialności posiadaczy pojazdów za wyniki z tego szkody stanowi art. 436 § 2 kc w zw. z art. 415 kc. W świetle treści przepisu art. 415 kc za szkodę odpowiada osoba, której zawinione zachowanie się jest źródłem powstania szkody. Czyn sprawcy pociągający za sobą odpowiedzialność cywilną musi być bezprawny, a więc niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego, a przy tym zawiniony. Przesłankami odpowiedzialności deliktowej są: powstanie szkody, zdarzenie, związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy oznaczonego podmiotu a szkodą oraz wina sprawcy. Pod pojęciem szkody rozumie się - najogólniej rzecz biorąc - uszczerbek w dobrach prawnie chronionych osoby poszkodowanej. Element winy będzie się wyrażał przede wszystkim w sposobie poruszania się przez uczestnika kierowanym przezeń pojazdem w kontekście możliwości przypisania mu wszelkiej nieprawidłowości z punktu widzenia właściwej techniki i taktyki jazdy, zachowania należytej w danych warunkach pogodowych i drogowych ostrożności, możliwości dostrzeżenia nadjeżdżającego samochodu i uniknięcia zderzenia. – por. wyrok SN z dnia 18 listopada 2004r. w sprawie o sygn. akt I CK 242/04, opubl. Legalis.

W celu przypisania odpowiedzialności cywilnej posiadaczowi pojazdu – musi zaistnieć adekwatny związek przyczynowy łączący ruch pojazdu ze szkodą, tj. między krzywdą a zdarzeniem ją wyrządzającym albowiem rolą oraz istotą związku przyczynowego jako przesłanki roszczenia o zadośćuczynienie jest ocena, czy doznana szkoda niemajątkowa może być normalnym skutkiem zdarzenia szkodzącego, przy czym stopień natężenia doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość ujemnych przeżyć, a także ich intensywność, stanowi tylko przesłankę określającą wysokość zadośćuczynienia, a nie przesłankę zasadności samego roszczenia z tego tytułu, przy przyjęciu, że treść art. 445 § 1 kc oraz art. 448 kc stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1184/13, opubl. LEX nr 1454546, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 175/14, opubl. LEX nr 1489037, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 12 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 8/14, opubl. LEX nr 1500753, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 12 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1193/13, opubl. LEX nr 1451641.

Szkoda niemajątkowa i majątkowa musi pozostawać w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem w rozumieniu art. 361 § 1 kc.

Na tle art. 361 § 1 kc odnotowania wymaga, że na gruncie tego przepisu „obojętne jest, czy ma miejsce związek przyczynowy bezpośredni, czy pośredni oraz, czy jest to związek przyczynowy złożony, wieloczłonowy, z tym, że odpowiedzialność cywilną uzasadnia jedynie taki związek przyczynowy wieloczłonowy, w którym między poszczególnymi ogniwami zachodzi normalna zależność przyczynowa, a więc każde ogniwo tego związku podlega ocenie z punktu widzenia przyczynowości adekwatnej.

Norma zawarta w przepisie art. 361 § 1 kc opiera się na założeniach teorii adekwatnego związku przyczynowego, w wersji obiektywnej, zwanego też „normalnym związkiem przyczynowym”. Teoria ta zakłada, że związek przyczynowy zachodzi tylko wtedy, gdy w grupie wszystkich przyczyn i skutków mamy do czynienia jedynie z takimi przyczynami,

które normalnie powodują określone skutki. Nie wystarczy więc stwierdzić istnienie związku przyczynowego jako takiego, lecz należy stwierdzić, że chodzi o następstwa normalne (a nie niezwykle, nadzwyczajne).

Związek przyczynowy należy pojmować jako obiektywne powiązanie ze sobą zjawiska nazwanego „przyczyną” ze zjawiskiem określonym jako „skutek”. Istnienie związku przyczynowego jako zjawiska obiektywnego determinowane jest okolicznościami faktycznymi sprawy. W pierwszej kolejności należy za pomocą testu „conditio sine qua non” zbadać, czy określony skutek stanowi obiektywne następstwo zdarzenia, które wskazano jako jego przyczynę, to znaczy, czy oceniany skutek nastąpiłby mimo braku wskazanej przyczyny. Jeżeli odpowiedź jest negatywna, czyli badany skutek nastąpiłby również mimo nieobecności tej przyczyny należy stwierdzić, że nie występuje żaden obiektywny związek przyczynowy i nie ma potrzeby dalszego badania, czy relacje pomiędzy przyczyną a skutkiem są adekwatne w rozumieniu art. 361 § 1 kc. Pojawienie się w przebiegu kauzalnym przyczyny zewnętrznej, nie powiązanej z działaniem lub zaniechaniem podmiotu odpowiedzialnego za powstanie szkody, przesądza o braku związku przyczynowego, jeśli bez przyczyny pierwotnej szkoda i tak powstałaby. Przepis art. 361 § 1 kc wiąże jednak odpowiedzialność tylko z normalnymi następstwami zjawisk stanowiących jej podstawę. W razie pozytywnego stwierdzenia, że dany fakt był koniecznym warunkiem wystąpienia skutku, należy rozważyć, czy wspomniane powiązania można traktować jako „normalne”, tzn. typowe lub oczekiwane w zwykłej kolejności rzeczy. Typowym jest skutek jaki daje się przewidzieć w zwykłym porządku rzeczy, taki, o którym na podstawie zasad doświadczenia życiowego, wiadomo, że jest charakterystyczny dla danej przyczyny jako normalny rezultat określonego zjawiska. Nie mieści się w płaszczyźnie adekwatnego związku przyczynowego skutek, który wprawdzie daje się łączyć z określonym zdarzeniem początkowym w sensie oddziaływania sprawczego, ale jest następstwem nietypowym, tj. nie występującym w kolejności zdarzeń, która charakterystyczna jest dla określonej przyczyny i przez to nie dającym się uwzględnić w ewentualnych przewidywaniach, a zarazem zależny jest w istocie od innych zdarzeń, które w zbiegu z przyczyną wyjściową jawią się jako przypadkowy zbieg okoliczności – por. wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 20 maja 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 968/14, opubl. LEX nr 1770850, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 8 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 959/14, opubl. LEX nr 1667508, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 4 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 68/14, opubl. LEX nr 1624064, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 28 października 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 824/14, opubl. LEX nr 1554766, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 13 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 785/13, opubl. LEX nr 1469375.

Zadośćuczynienie pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną, czyli jego rolą jest wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) rozumianej jako cierpienie fizyczne (ból i innego rodzaju dolegliwości) i psychiczne (ujemne odczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała lub rozstrojem zdrowia), aby przynajmniej w ten sposób częściowo przywrócić równowagę zachwianą w wyniku popełnienia czynu niedozwolonego. Okoliczność powyższa powoduje, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje w pierwszym rzędzie rozmiar i natężenie doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpienia fizycznych i ujemnych doznań psychicznych, ich intensywność, nieodwracalność negatywnych skutków zdrowotnych, np. stopień i trwałość kalectwa, w tym potrzeby stałej rehabilitacji, zażywania środków farmakologicznych, utrata perspektyw na przyszłość, konieczność korzystania z opieki osób trzecich, poczucie wykluczenia i nieprzydatności społecznej, a ponadto prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia) oraz towarzyszące jej poczucie bezradności powodowanej koniecznością korzystania z opieki innych osób oraz nieprzydatności społecznej, a także wiek poszkodowanego, konieczność zmiany zatrudnienia, niemożność wykonywania zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej lub artystycznej, utratę kontaktów towarzyskich, zmianę trybu życia, przyzwyczajajeń, czy też sposobu spędzania wolnego czasu.

Zmierzenie rozmiaru doznanej krzywdy nie jest możliwe, gdyż krzywda stanowi subiektywne przeżycie danej osoby. Niezbędne jest wszakże odniesienie wysokości żądanej kwoty do konkretnych, obiektywnych okoliczności faktycznych w danej sprawie, a nie do subiektywnego poczucia krzywdy osoby uprawnionej.

Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne i fizyczne. Zadośćuczynienie przyznawane jest jednorazowo, zatem musi rekompensować całą krzywdę w postaci cierpienia fizycznych i psychicznych

już doznanych jak i tych, które w związku z doznany uszkodzeniem ciała wystąpią w przyszłości jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego, a także prognozę na przyszłość – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 5 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1670/13, opubl. LEX nr 1509116, wyrok s.apel. w Krakowie z dnia 27 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1622/13, opubl. LEX nr 1563513, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 615/14, opubl. LEX nr 1587268, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 6 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 457/14, opubl. LEX nr 1554625, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 936/13, opubl. LEX nr 1439218, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1593/13, opubl. LEX nr 1480479, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 13 grudnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 829/13, opubl. LEX nr 1416140, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt V ACa 755/13, opubl. LEX nr 1454457

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż pomiędzy zdarzeniem i powstałą u powódki szkodą niemajątkową istnieje adekwatny związek przyczynowy, który nie pozostaje w jakiegokolwiek zależności z istniejącymi u niej schorzeniami samoistnym i innymi dolegliwościami, a ocena zdiagnozowanych u powódki schorzeń powypadkowych, ich rodzaj, charakter, rozmiar, jakość, intensywność i czas trwania, wpływ na funkcjonowanie w życiu osobistym i zawodowym oraz starania o odwrócenie ujemnych następstw oceniane przez pryzmat kwantyfikatorów decydujących o wysokości zadośćuczynienia wskazują, iż przyznana przez Sąd kwota zadośćuczynienia w wysokości 6.000,00zł, których rozmiar oszacowano przy określonych przez biegłych ortopedy i psychiatry rodzaju, charakteru i rozmiarów cierpień fizycznych i psychicznych powódki, a także procentowej wartości uszczerbku na zdrowiu powódki z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu z powodu urazów wypadkowych ustalonych w postępowaniu likwidacyjnym na łącznym poziomie 2%, nie jest rażąco niska i nadmiernie wygórowana.

Zadośćuczynienie wypłacone powódce w ramach postępowania szkodowego w rozmiarze 1.050,00zł Sąd wziął pod uwagę przy określaniu wysokości odszkodowania, co nie jest jednak jednoznaczne z mechanicznym zmniejszeniem sumy zadośćuczynienia o kwotę tego odszkodowania, a jego wysokość oceniana łącznie przedstawia realną, ekonomicznie odczuwalną wartość.

Odczucie krzywdy jest pojęciem subiektywnym i niewymiernym, jednak określając wysokość zadośćuczynienia Sąd kierował się przesłankami obiektywnymi, biorąc pod uwagę szeroko rozumiane cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanego, w tym skutki jakie zdarzenie wywarło na organizmie powoda, w ograniczeniach w życiu codziennym, planach życiowych, możliwości funkcjonowania w rodzinie i w dotychczasowym środowisku. Przyznanie odpowiedniego zadośćuczynienia oznacza przyznanie takiej kwoty, która rozsądnie oceniana da się określić jako godziwa w realiach danej sprawy. Skutkiem tej oceny winno zaś być zasądzenie zadośćuczynienia, które wystarcza do złagodzenia doznanych cierpień, a zarazem nie premiuje osób o słabszej konstrukcji psychicznej, reagujących intensywniej na sytuacje traumatyczne lub też nie prowadzi do pokrzywdzenia osób o osobowości zamkniętej, kumulującej w sobie wewnętrzne emocje.

W szczególności Sąd miał na względzie rodzaj, charakter i rozmiar doznanej krzywdy, w tym cierpień fizycznych i psychicznych, przy uwzględnieniu spowodowanych przez wypadek komunikacyjny trwałych następstw ortopedycznych, a także przebyty proces leczenia i rehabilitacji oraz jego rezultaty i wpływ zdarzenia na bieżące funkcjonowanie powódki.

Kwota zadośćuczynienia nie może stanowić źródła wzbogacenia dla poszkodowanego, a jedynym kryterium dla oceny wysokości zasądanego zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy doznanej przez poszkodowanego. Zadośćuczynienie powinno być bowiem środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy, winna ona uwzględniać aktualne warunki i przeciętną stopę życiową społeczności, w której przebywa pokrzywdzony, przy czym rozmiar szkody niemajątkowej, ustala się, uwzględniając moment wyrokowania. – por. wyrok SN z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I CSK 667/12, opubl. LEX nr 1391106, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 974/12, opubl. LEX nr 1362966, wyrok s.apel. w

Katowicach z dnia 16 kwietnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 940/13, opubl. LEX nr 1466803, wyrok SN z dnia 24 lipca 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 595/13, opubl. LEX nr 1504837.

Powódka była również uprawniona do żądania zwrotu wydatków z tytułu kosztów leczenia. Powódka poniosła wydatki na leczenie i rehabilitację w łącznej wysokości 4.433,84zł.

Świadczenie ubezpieczyciela w ramach umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje także uzasadnione i celowe koszty leczenia oraz rehabilitacji poszkodowanego niefinansowane ze środków publicznych. Przepis art. 444 § 1 kc nie nakłada na poszkodowanego obowiązku wykazywania, iż nie mógł skorzystać z państwowej służby zdrowia. (por. uchwała SN z dnia 19 maja 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 63/15, opubl. Biul. SN 2016 nr 5).

W myśl art. 444 § 1 kc odszkodowanie obejmuje wszelkie koszty wynikłe z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Celem odszkodowania w ramach art. 444 § 1 kc jest restytucja stanu istniejącego przed wypadkiem, a jeśli jego przywrócenie nie jest możliwe, zastąpienie stanu dawnego stanem, w którym poszkodowanemu zostaną zapewnione warunki życiowe zbliżone do tych, jakie miał przed wyrządzeniem mu uszczerbku.

Ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiem, aby ich żądanie było konieczne i celowe. Osoba, która doznała uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku ma zatem prawo domagać się w ramach naprawienia szkody, pokrycia wszystkich niezbędnych i celowych wydatków wynikających z tego zdarzenia. Ponadto pojęcie „wszelkie koszty”, o których mowa w art. 444 § 1 kc oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić.

Celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego niepogarszania. Muszą to być jednakże koszty, które pozostają w związku przyczynowym z likwidacją skutków uszkodzenia ciała. Koszty te należy oceniać wg kryteriów obiektywnych w zakresie potrzeb poszkodowanego. Nie mogą to być koszty, które przekraczają te potrzeby. Realność szkody wyraża się w tym, że przyznanie odszkodowania nie uzasadnia sama utrata zdrowia i ewentualność poniesienia wydatków, ale rzeczywiste zwiększenie potrzeb powstałe w następstwie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Przesłanką uwzględnienia żądania, o którym mowa w art. 444 § 1 kc jest wyłącznie wykazanie przez poszkodowanego, że suma której zwrotu domaga się od zobowiązanego do naprawienia szkody jest sumą potrzebną na koszty restytucji pełnej sprawności.

W szczególności należało, tu mieć na względzie uwagi poczynione przez biegłego neurologa oraz ostateczne wyniki przyjętych i wdrożonych u powódki metod leczniczych i usprawniających.

W tym miejscu należy wskazać, iż obowiązkiem stron postępowania było w ramach procesu przed Sądem przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzą roszczenia (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność ich twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w Białymstoku z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne.

Opóźnienie świadczenia odszkodowawczego następuje, jeżeli dłużnik nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu go przez wierzyciela i od tej chwili należą się wierzycielowi odsetki. W razie wyrządzenia szkody czynem

niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 kc, wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego. – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 18 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 1150/12, opubl. LEX nr 1314923, wyrok SN z dnia 8 lutego 2012r. w sprawie o sygn. akt V CSK 57/11, opubl. LEX nr 1147804.

Wymagalne roszczenie o zadośćuczynienie powoduje stan opóźnienia po jego sprecyzowaniu co do wysokości i wezwaniu dłużnika do zapłaty konkretnej kwoty z tego tytułu – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 15 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 77/14, opubl. LEX nr 1506727.

O roszczeniu ubocznym orzeczono w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 - 2⁴ kc.

Odsetki na podstawie art. 481 kc należą się jeżeli zobowiązany nie płaci należnego zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub art. 455 kc. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że zasądzenie zadośćuczynienia jest fakultatywne, a jego wysokość zależy od oceny sądu oraz, że do zadośćuczynienia stosuje się art. 363 § 2 kc albowiem orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, nie zaś konstytutywnego. W świetle art. 455 kc roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne - w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się już od tej chwili, czemu nie stoi na przeszkodzie to, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 203/13, opubl. LEX nr 1396899, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 807/12, opubl. LEX nr 1306007, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 9 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 459/13, opubl. LEX nr 1416095.

Sąd miał przy tym również na względzie treść art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2022.621 – j.t.), gdyż powołany przepis nakłada na ubezpieczyciela obowiązek spełnienia świadczenia najdalej 30. dnia od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku Fundusz - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 kc) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody – por. wyrok s.apel. we Wrocławiu z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 539/13, opubl. LEX nr 1369453, wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie o sygn. akt V CSK 38/11, opubl. LEX nr 1129170, por. wyrok s.apel. w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 494/13 LEX nr 1353802.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 – 3 kpc i art. 100 kpc oraz w oparciu o treść § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 – j.t.) oraz art. 13 ust. 1 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2021.2257 – j.t. ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2021.1923 – j.t. ze zm.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.